

UVEN

**LIDKÖPINGS
FÅGELKLUBB**

1987

Uven är ett årligt utkommande organ för Lidköpings Fågelklubb.

Lidköpings Fågelklubb är en ideell sammanslutning som har till ändamål att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan i Lidköpings kommun och att verka för att hos allmänheten väcka och underhålla intresset för fågelfaunan och fågelmiljön samt att skapa kontakt mellan föreningens medlemmar.

Den som önskar medlemskap i föreningen kan vända sig till Kjell Rydh, Åsegapsvägen 29 531 56 Lidköping 0510/17631. Medlemsavgiften är 50:- för vuxna samt 20:- för familjemedlemmar och juniorer. Avgift för hela familjen 100:-.

STYRELSE

Anders Widestrand Ordf.	Trässbergsgatan 6 0510/60982	531 39 Lidköping
Evert Persson Skr	Lunnelidsgatan 6 0510/23488	531 53 Lidköping
Kjell Rydh Kassör	Åsegapsvägen 29 0510/17631	531 56 Lidköping
Nils Karvik	Blålocks vägen 1 0510/14238	531 57 Lidköping
Lars Persson-Ring	Hjelmsäters egendom 0510/44063	533 94 Lidköping

RAPPORTMOTTAGARE

Kjell Svensson	Bojvägen 4 0510/46212	531 70 Lidköping
----------------	--------------------------	------------------

Berguvsrapporter lämnas till Nils Karvik. Adress enligt ovan.

F Ä G E L O B S E R V A T I O N E R 1 9 8 6

SAMMANSTÄLLDA AV KJELL SVENSSON

SMÅLOM	Totalt 8 ex i Kinnevikens under höststräcket. Därav 3 ex som mest mot söder över Lockörn 7/9. (KSv)
SMÅDOPPING	Totalt 4 observationer: 1 ex Lidköpings hamn 7-11/4 (LPn) 1 ex Dammen Lidköping 8-9/5 där även spel hördes (LEJ; KSv) 1 ex Söne mad 3/7 (KSv) och 1 ex Dammen Lidköping 1/11 (KSv).
STORSKARV	1 ex vid två tillfällen i Rackeby skärgård under juli (AWd). 1 ex mot S över Kinnevikens 3/10 (KSv). Dessa utgör de enda observationerna under året!
RÖRDROM	1 ex hördes tuta i Otterstadsviken, Kållandsö 8/5 (KSv).
BLÄSGÅS	2 ad rastade tillsammans med sädgäss i Råda 14/12. (AWd, LH m fl)
PRUTGÅS	2 ex sträckande över Kinnevikens 17/9 (HEJ) och 1 ex sträckande vid Hindens rev 4/10 (KSv).
GRAVAND	2 ex Kinnevikens 20/5. (HPn)
SNATTERAND	1 hane Truve 6/4 (KSv, PG). Från Söne finns flera observ.: 2 par 2/5 (KSv, SS). Under juni sågs arten regelbundet med som mest 8 ex 24/6 (KSv).
ARTA	3 par under häckningstid i Söne mad. Minst en lyckad häckning (hona med ungar) (KSv).
RÖDHUVAD DYKAND	1 ex av denna sällsynta and sågs vid Båtgården vid Lockörn 11/10. (Hans Hägnander, Anders Karlsson). Fyndet är det andra för länet. (Första fyndet Hornborgasjön april 1967). Fyndet är ej ännu granskat och godkänt av raritetskommittén.
BERGAND	1 par Lidköping 28-31/5 (HPn, KSv). 2 ex Kinnevikens 20/7 (KSv) och 4 hontecknade samma plats 23/9 (LEJ).
EJDER	1 hane + 2 honor sträckande förbi Hindens udde 5/5 (SS, KSv).
ALFÄGEL	1 ex Kinnevikens 20/7 (KSv). Årets enda observation av en art som normalt ses regelbundet under senhösten. Hösten -86 var säkerligen ett bottenår för sträckande sjöfågel i Kinnevikens.
SJÖÖRRE	Vårobs: 1 par Hindens rev 5/5 (KSv, SS). Sträcket sparsamt under hösten. Dock 47 ex mot S över Kinnevikens 8/8 (LEJ)

SVÄRTA	Totalt 60 ex sträckande Kinnevikén aug-okt. Som mest 26 ex 8/8(LEJ).
SALSKRAKE	Observerad från Truve 6/4-11/4 med som mest 3 hanar och och 1 hona 6/4(PG,KSv).1 hontecknad rastade Kinnevikén 16/11-6/12(KSv).
GLADA	1 ex S Ullersbro 4/5 (RKn).
HAVSÖRN	1 ex Otterstadsviken 5/4(BH).
BRUN KÄRRHÖK	3 häckningar inrapporterade:Söne mad,Kinnevikén och Hålltorpsdammen,Lindärva.
ÄNGSHÖK	1 hona rapporterad 19/5 i Skalunda(AWd).Fyndet är ej ännu behandlat av länets rapportkommitte.
KUNGSÖRN	Sommarfynd:1 juv Traneberg,Kållandsö 26/8(LPn).
FISKGJUSE	På Kålland,Kållandsö 14 konstaterade häckningar med totalt 28 ungar(AWd).Bästa resultatet sen kontinuerlig uppföljning började.
PILGRIMSFALK	1 ex Söne mad 22/4(NK)
VAKTEL	1 ex hördes spela Saleby 14-16/6(Christer Nilsson,Roland Wicksell m fl).Den 21/6 rapporterades 2 ex sedda i ett jordgubbsland(Eivor Nilsson) i närheten av där fågeln tidigare spelade.
SMÄFLÄCKIG SUMPHÖN	4 ex spelade på 2 lokaler:2 ex Söne mad 6/6-24/6 och 2 ex Storeberg ,Tådene 15/6.(KSv).
STRANDSKATA	2 ex häckade i Lidköping(KSv m fl).Totalt sträckte 245 ex över Kinnevikén mot S under perioden 10/7-3/9. Största flocken 54 ex 6/8(LEJ).
KUSTPIPARE	Totalt 248 ex sträckande under perioden 19/7-10/8. Högsta dagssumman 122 ex 3/8(LEJ).
TOFSVIPA	280 ex rastade Söne 16/10(KSv).
KUSTSNÄPPA	Totalt 269 ex sträckande över Kinnevikén perioden 24/7-10/8.Högsta dagssumman 151 ex 28/7(LEJ).
SANDLÖPARE	5 fynd från Kinnevikén:3 ad 18/7,1 ex 5/8 och 1 ex sträckande mot söder 23/8(KSv).
SPOVSNÄPPA	4 ex Dammen Lidköping 18-19/7 och 1 ex samma plats 5/8(KSv).Utgör enda observationerna under höststräcket.
DVÄRGBECKASIN	1 ex spelade över Söne mad 7/5(AWd).1-2 ex rastade i Lidköping 12/10-26/10(KSv).
RÖDSPOV	1 ex Söne mad 26/4(KSv)
MYRSPOV	Vårobs:1 ex Lidköping 7/5(KSv).Totalt 306 ex sträckande Kinnevikén perioden 21/7-10/8.Största flocken 83 ex 27/7 (KSv).

RÖDBENA 1 par under häckningstid Söne mad(KSv)Beteendet hos fåglarna tyder på trolig häckning.

ROSKARL 3 observationer:1 ex 28/7,1 ex 9/8 (LEJ) och 1 ex 27/8(KSv).Samtliga i Kinnevikens.

SMALN.SIMSNÄPPA 1 hane Dammen i Lidköping 24/5(HPn).

LABB Totalt 3 höstfynd:1 ad(1ljus fas) mot S Kinnevikens 7/9 (KSv),1 ex Framnäs 13/9(AWd) och 1 ex str. Hindens rev 14/9.(HH,AKa).

DVÄRGMÅS 2 ad Råbäcks hamn 19/7(KSv).Därutöver minst 10 ex i Kinnevikens under sträcktet.

SKRATTMÅS 5540 ex sträckte över Kinnevikens under 3 räknings-tillfällen:1820 ex 22/7,690 ex 27/7 och 3660 ex 31/7(KSv).

SILLTRUT 1 vår- och 2 sommarobs:1 ad 19/4(KSv),1 ad 29/7(LEJ) och 1 ex 10/8(KSv).Samtliga i Kinnevikens.

FISK/SILVERTÄRNA 2890 ex sträckte i Kinnevikens under perioden 22/7-9/9. Högsta dagssumman 801 ex 8/8(LEJ)

SVARTTÄRNA Ca 36 ex sträckte i Kinnevikens:2 ex 24-25/7(KSv),21 ex 8/8(LEJ)(Flockrekord i länet1) och 13 ex 13/8(HEJ).

TURTURDUVA 1 ex Vinninga 20/5(KSv).1-2 ex observerades regel-bundet i Lidköping 9/6-25/7(KSv,LEJ) och 3 ex samma plats första veckan i aug(Tord Jälevik).

BERGUV 2 lyckade häckningar med 4 resp 2 ungar vardera.VL Lidköping samt lokal inom Vara kommun(NK).

KUNGSFISKARE 1 par häckade och fick ut minst 1 kull inom Lidköpings kommun(LH.KSv).Därutöver finns rapporter om ett 1 ex i Resville i mitten av juni(ESv).

HÄRFÄGEL 1 ex Torestorp Vinninga 1/6(G.Flyckt gm NK).

SÄNGLÄRKA Vinterobs:1 ex uppehöll sig i östra hamnområdet i Lidköping 22-26/12(KSv).

BERGLÄRKA 1 ex Lidköping 26/12(HH,KSv). Tillägg:1 ex Lidköping 29/4 1985(HH;Leif Lyckebeck).

FORSÄRLA 2 ex observerades vid Resville under april,början av maj vid Resville(AWd,ESv)Därutöver 2 höstfynd: 1 ex mot S vid Lockörn 9/9 och 1 ex sträckande vid samma plats 12/10(KSv).

NÄKTERGAL 3-4 ex har hörst sjunga på följande lokaler:Blomberg 1 ex,Sävare 1 ex samt Vinninga samhälle 1-2 ex(KSv m fl).

BLÅHAKE 2 observationer från Lidköping:1 ex 10/5(Bergman) och 1 ex 15-20/5(gm HPn).

SVART RÖDSTJÄRT	Minst 1 par häckade i Lidköping(NK).Inom samma område hördes 2 ex sjunga under våren(KSv m fl). Under hösten finns flera observationer.Bl a 2 ex 11/10(LEJ).
RINGTRAST	2 vårfynd:1 ex Lidköping 22/4 och 1 ex Söne 26/4(KSv).
FLODSÅNGARE	1 ex Strö kyrka 15/6 (KSv).Årets fynd utgör det tredje inom kommunen.
KÄRRSÅNGARE	Minst 9 sjungande fåglar har inrapporterats:1 ex Lidköping1-3/6(AWd),1 ex Blomberg 9/6(KSv),3 ex Söne 12/6-15/6(KSv),1 ex Storeberg(KSv915/6,2 ex Saleby 17/6-24/6(HEJ m fl) och 1 ex Vinninga 19/6(KSv).
TRASTSÅNGARE	6 sjungande fåglar från 2 lokaler:3 ex Kinnevik 17/5-mitten av juli(KSv) och 3 ex som mest 11/6-början av juli i Söne(KSv).
MINDRE FLUGSNAPPARE	1 juv-tecknad i Filsbäck 15/8 (KSv).Fyndet är faktiskt det första inom kommunen!
SKÄGGMES	Minst 6 ex i Kinnevik. 24/10-början av nov.20 ex därav 15 i högflykt,över Kinnevik 4/11(KSv).
SOMMARGYLNING	1 ex söder om Lidköping 2-4/6(LH).
SNÖSISKA	1 ex vid (HPn):s fågelbord Lidköping 1-5/1.2 ex östra hamnområdet Lidköping 31/12(KSv).Fynden är ej ännu behandlade av rapportkommittén.
LAPPSPARV	1 vår och 2 höstfynd:2 ex Söne 8/5(KSv).1 ex sträckte vid Lockörn 13/9 och 1 ex sträckte över Truve 18/9(KSv).

OBSERVATÖRER:

AKa	Anders Karlsson	PG	Per Grenabo
AWd	Anders Widestrand	RKn	Rolf Karlsson
BH	Bo Hjelmström	SS	Stig Svensson
ESv	Einar Svensson		
HEJ	Hans-Erik Johansson		
HH	Hans Hägnander		
HPn	Håkan Petterssö.		
KSV	Kjell Svensson		
LEJ	Lars-Erik Johansson		
LH	Lars Harlén		
LPn	Lars Persson		
NK	Nils Karvik		

HEJSAN! Kommer ni ihåg oss?

I flera månader av snö och drivis har vi gått och längtat efter en enda sak ~ att få skäpa! Få komma hem till sina vanliga "jaktmarker" i Västergötland är en stor lycka.

När vi nu återigen stod vid Hornborgasjön (fastän i ett annorlunda skick än för) hände följande:

Anna fick plötsligt syn på en brun kärnhöks hane strax utanför gömslet. Kerstin, som höll på att montera upp tuben, slet fram handkikaren i ett mafs. Följden blev att tuben for iväg och stoppades av Annas huvud. Oväsendet inne i gömslet blev lika stort som i skrattnäskolonin utanför. Detta blev upptakten till en minneskavalkad oss emellan. För denna händelse påminde oss om liknande, tillsammans med dem som gjort vårt intresse så starkt ~ Lidköpings Fågelklubb.

Det började just här - i Hornborgasjön - 1978. Vi var på skolresa ledd av vår biologimagister Stig Odman. Han gjorde reklam för en viss fågelklubb på hemresan, och nyfärdiga på fåglar som

Kerstin och Anna var så mappade vi på "inbjudan".

Det visade sig att nästa exkursion på Vår-programmet var Ölandsresan. Spjälklart åkte vi med! Och blev så begrästa-
de i ön, att vi återvänt många gånger.

Som två kalvar på grönbete var vi nog inte så lätta att hålla styr på. För, i varje buske satt ju ett kryps och väntade på oss... Tack vare tålmodig undervisning från alla "erfarna" ~ antingen det skedde i form av automatisk artbekräftelse; ett trött-
"Ja! det är en RÖDHÅKE." över axeln; eller Karl Eriks militäraiska kommandon i Lunden - "Har alla sett Rosenfinken? Då går vi vidare. Har alla sett Höksångaren? Då går vi vidare!" ~ så fastnade ganska många arter i vårt minne.

Vi blev dessutom "tvungade" att plugga in arter på latin. Ty vi gick på "den lätte" (från vinämnerintervem) att var man med i Fågelklubben så var detta nödvändigt. Resultatet blev ett eko av latinska fågelnamn i Fredriksdalskolans korridor. Vi gick in för't... Här är listan (vi kan den nästan ännu),

- 1) gräsparv. passer domesticus
- 2) fiskmås. larus canis
- 3) stare. sturnus vulgaris
- 4) talgoxe. parus major
- 5) truna. grus grus
- 6) kräka. corvus corone cornix
- 7) sädesärta. motacilla alba alba
- 8) qulärta. motacilla flava
- 9) bergqu. bubo bubo
- 10) tofsvipa. vanellus vanellus
- 11) kungsörn. aquila chrysaetos
- 12) stata. pica pica
- 13) tjaja. corvus monedula
- 14) piltint. passer montanus
- 15) lövsångare. phylloscopus trochilus
- 16) bofink. fringilla coelebs
- 17) taltrast. turdus philomelos
- 18) björktrast. turdus pilaris
- 19) koltrast. turdus merula
- 20) rödvingetrast. turdus iliacus
- 21) struttmås. larus ridibundus
- 22) brushane.
- 23) gulsparv. emberiza citrinella
- 24) gröntint. chloris chloris
- 25) blåmes. parus caeruleus
- 26) korp. corvus corax

Andra händelser vi minns från Ölandsresorna är hur vi i en "evighet" smög på en här fågel sittandes på en telefontråd. Ömsketänkandet gjorde en höna av en fjäder, eller en här fågel av en stare...

Trots ett fastligt flängande i Linnes bussar här & tvärs över ön var det enbart fåglar som man riskerade liv & lem för (mången hand kom i kläm...) Våra rop och skrik efter orkidéängarna förblev ohörda. Fast ibland råkade vi ju fika just vid krutbrännare och Adam & Eva t.ex. Tus att kafferas terna blev långa!

Förvirrad av Halslandsflugmappare och orkidédofter glömde Kerstin både glasögon och pocketkamera. Det blev endel omvägar och väntetider, men det må ni förlåta

en "snöhöna" som provade sina egna vingar.

Nätterna var mer spännande än ni kan ana! Fantasim skenade i väg med oss då Nina Mortenson berättade spökhistorier där vi låg i vårt vindrum i Ås. Så, vi tog det säkra före det osäkra och låg i samma säng ~ Vampyren kunde ju flyga igenom det öppna fönstret! Fram på maten blev vi lite mörskare och smög oss ut för att lyssna på kattuggla och Näktergal ~ Härligt!

Oförglömligt var också Ångshöken som ibland svepte för-
bi oss, t.o.m. innanför närgränsen på fotoessens utrustning...

Noq var vi två lite jobbiga, det kan erkännas. Men, vi fick
ju tillbaka lite då och då. Fast ibland var det roligt att vara
smålla också. Minns du din fina maskroskrans Karl-Erik?

Småflickor som vi var kunde vi ju
inte gå i Fjällräven byxor jämt.

Vi hade nämligen med
oss kjo! som vi stövade
omkring i på Alvarret ~
vilken syn...

Höstarnas fasta
äventyr var Faldsterbo-
resan. Det var en gan-
ska lång resa i buss,

och vi hade många sätt att sysselsätta oss på. Hela bussen
skängrade när vi juniorer lekte "Mäster" och bytte platser i ett
kör. Det var mer än en av er äldre som suckade, då vi rakt-
lade runt 60 olika pålägg, innan "Smörgåsleken" bröts. Den
fick vi bara leka en gång...

Karl Erik som ibland körde bussen tog för vana att väcka
Kerstin på ett väldigt speciellt sätt. Att hon hade högtalaren
intill sitt sovande huvud inbjöd naturligtvis till att väcka
på Svensktoppsmusik med jämna mellanrum.

Ja, så var man äntligen framme i Villa Talassa i Helsing-
borg, som vi fö. aldrig har sett i dagsljus. Vi delades upp i de
olika rummen. Den ende som vågade sova i värt var Evert.
Vi var tillräckligt trötta för att somna till hans ljudliga ved-
sägande... Vårre var hans pyttelilla väckarklocka som tjo!
"aldeles för tidigt".

Så for vi i väg, och när vi tankade bilen tankade Evert
Festis.

Den där bussen var ibland ganska myckfull. Minns ni dramatiken utanför Jönköping? Det var väl din buss Nisse som kokade över? Kylar locket flög all världens väg!

Soluppgångarna på Fälistorbo näset var ljuriga! Jordugglan svepte över sanddynerna. Här gällde det att få första parkett ut mot havet. Vi så Hejda till Ormråkar, Fjällvråk, Sparvhökar, Ljungpipare o Sångare.

Fram på eftermiddagen drog vi oss bort till Ljunggen där rovfågeln samlas i sina karaktäristiska skurvar. Att ligga på rygg i sensommarsolen och spana upp mot rovisarna

är ljurigt!

En värmatt gav Lidköpings Fågelklubb sig i väg till Tåkern. Kerstin, Anna o Anna P hade turen att åka med tandteknikern Lars Hartén. Hans bil hade t.o.m. värme i sätena.

På tal om bilturer. En vinterfågelinventering var vi ute med Göran Axelsson. Tur att du körde så lugnt, annars hade väl vi oxå legat i diket, som så många andra. Hela Lid-

Köpingstrakten var nämligen isbelagd.

Inventeringar är alltid spännande, och särskilt uggleinventeringar. Något vi aldrig glömmet är turen vi hade med Anders Widestrand på Källandsö. Vid Skalunda stannade vi för att smyga oss ut och lyssna. Att vi

hörde var den tysta natten. Men Anders hade ett bra knep att locka till sig ugglor på ~ ur handskfacket plockade han fram ett kasettbånd med ugglorop. Volymen skruvades upp och vi höll andan. Plötsligt bröts tystnaden och ut i matt-

en strömmade Svensk toppsmusik.

Det var bara att hoppa in i bilen och åka någon annanstans...

Lika rädda som ugglorna blev då, blev

vi en sommarkväll vid Stig Ödmans totp. Vi vardar på överrasknings-utflykt allihopa. Jo, det var så att vi två avvek lite från er övrigas tur. Vi hamnade då på andra sidan Oxelbacken där de nyutsläppta krigarna kredsade omkring. För, det var väl bara krigor?! Nej, i kikaren upptäckte vi fjuraar. "Om vi pratar högt, blir de nog rädda och kommer inte hit" tänkte vi. De reagerade tvärtom... Hela flokken rörde sig i vår riktning. Ju mer vi sprang desto snabbare sprang de. Över denna stora, öppna äng har vi aldrig sprungit med sån fart... Vi togs emot på andra sidan staketet av hyshanden (K.P. skattade o A.M. skällde argt av chocken) och glada tillrop. Ni fattade nog inte hur rädda vi varit... Men det glömdes snabbt för vi hade sen en trevlig kväll vid Ödmans totp.

Vi undrar ofta hur det går med klubben och arbetet omkring. Kul att vi har fått en my lokal! Hur går det med varma Nisse? Vi minns hur många ggr. vi var på VL och inte såg dem. Men när din röda Amazon kom dök de minsann upp.

Det arbete ni lade mer på oss juniorer tycker vi var väldigt värdefullt, vi har fått ett intresse för livet, och hoppas att många inga också ska få den förmånen vi hade. Man vet aldrig, kanske återvänder vi från Hårnösand (lågstad.läi-) och Oslo (qitarrped.linje) till Lidköping Fågelklubb som aktiva medlemmar.

Många hälsningar Kerstin Pettersson & Anna Mattsson

F I S K G J U S I N V E N T E R I N G I K Å L L A N D S O C H
K Å L L A N D S Ö S K Ä R G Å R D A R 1 9 8 6

Av Anders Widestrand

För andra året i rad har Lidköpings Fågelklubb för Länsstyrelsens räkning utfört inventering av fiskgjusbeståndet från Parkudden på Kållands väst-sida till Ullersundet på östsidan samt av fiskgjusparet på den interimistiskt skyddade St.Gärdö utanför Storeberg.

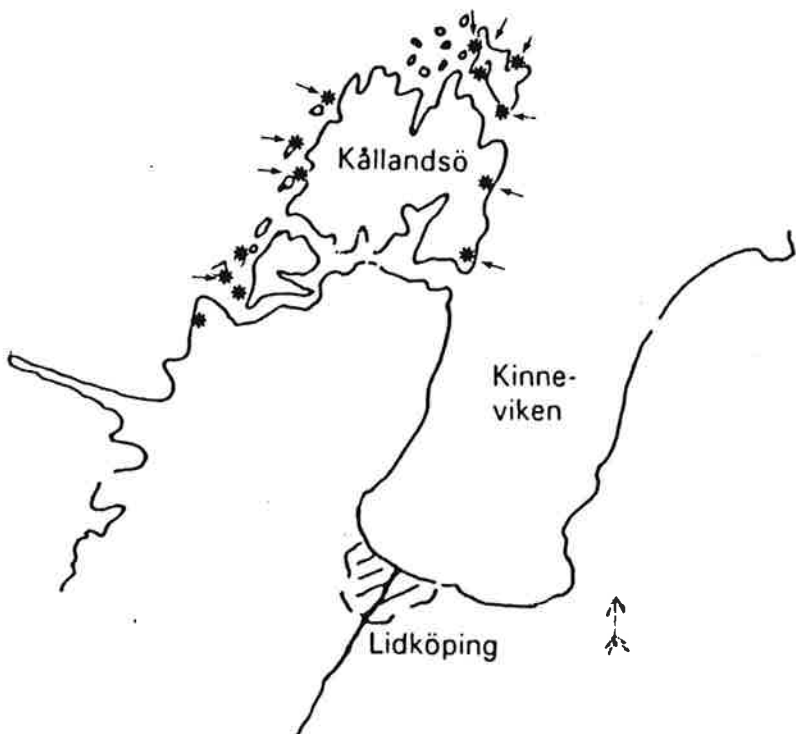
De flesta av dessa häckningsplatser är fågelskyddsområden med tillträdande-förbud under tiden 1/4-31/7.

Inventeringen har haft till uppgift att dels kontrollera häckningsresultat dels att kontrollera skötseln av reservaten. 11 av de i år 14 bebodda häckplatserna är fågelskyddsområden. En av uppgifterna har varit att kontrollera huruvida störning förekommit, föreslå åtgärder till förbättringar samt att jämföra dessa fakta med de icke lagskyddade områdena. 2 av de 3 icke skyddade områdena har fått området närmast boplatsen uppskyldat med upplysningsskyltar om att fiskgjuse häckar och vad man bör tänka på för att undvika störning. Dessa "skyltningar" har visat sig vara effektiva. Folk i allmänhet respekterar dessa. Överhuvudtaget är respekten för fågelskyddet ganska bra idag. Men det fordrar också att gamla fågelskyddsområden upphävs där det sedan länge inte ens finns varken bo eller botråd kvar. Detta skapar dålig laglydnad.

Årets resultat, om man ser till antalet flygga ungar, är väl ett av de bästa under de senaste 20 åren (mitt subjektiva omdöme då inv. resultat saknas). Om man räknar med St.Gärdö har det vid 14 boplatser fötts minst 28 ungar! Inte en misslyckad häckning. Vid minst 4 boplatser har det fötts fram inte mindre än 3 ungar! Osäkerheten hur många fler ungar utöver 28 som fötts fram till flygga individer har med inventeringsmetoden att göra. Någon bo-besiktning, genom att klättra upp i botrådet, har inte företagits. Tubkikare har monterats upp på någon upphöjd ö eller dylikt i omgivningen av boet. Det är vid dessa okulärbesiktningar ibland ganska svårt att avgöra hur många ungar som kan döljjas i ett bo. Vid bon som misstänkts innehålla fler ungar har endast de observerade ungarna medräknats.

En bidragande orsak till årets framgångsrika häckning var sannolikt vädret under de stora helgerna omkring månadsskiftet maj-juni. Det var ej det bästa ur båtägarsynpunkt... Det är då ungarna kläcks och gjusarna som känsligast vad det gäller störningar.

Kartan på omstående sida visar ungefärligt boplatsernas belägenhet. De boplatser som är markerade med pil är idag fågelskyddsområden.

V I S S T E D U A T T

Uven har ett ganska stort spridningsområde. Lasse P skrev ju i förra Uven om 'Kryssjägare' och fick faktiskt svar ända från Norrköping, de ni!!

Medlemmarna i klubben har under våren satt upp ett femton-tal holkar för tornfalk. Vi håller tummarna för häckningar redan i år. Lasse P håller i det övergripande ansvaret för 'projekt holk', om du har några frågor ring tel 440 63.

SOMMARGYL L I N G

Det är en kall februaridag, halv snöstorm utanför fönstret. Då sitter man och längtar intensivt efter vår och försommar. Visserligen är inte vårvintern med ugglorop långt borta, men det är i alla fall våren som är ornitologens mest aktiva tid. Tankarna söker sig gärna tillbaka till förra årets upplevelser: Öland vid pingsttiden, Falsterbo och Getterön på hösten och inte minst alla sköna dagar på Kinnekulle med blommor och fågelsång.

Så erinrar jag mej en morgon, den 3 juni, när vännen Lars Harlén ringer och frågar mig om jag vill följa med till en plats söder om Lidköping och se sommargylling. Han hade sett den dagen innan.

Det hade regnat på natten, men nu var det varmt, fuktigt och gråmulet när vi kom fram till de höga trädgångarna med asp och björk. Vi stod där några minuter innan vi fick höra honom ropa i trädkronorna. Erik Rosenberg skriver att sommargyllingen inte kan fördrå kajor och kråkor utan väsnas med dem. Det kan jag lugnt intyga. De förde ett verkligt oväsen. Under en halvtimme kunde vi höra den uppe i trädkronorna, men vi lyckades inte få se den. Inte så konstigt kanske. Myggen var olidliga så vi fick vifta med lövruskor för att vara något så när fredade. Det var naturligtvis lättare för gyllingen att se två viftande gubbar på marken än för oss att upptäcka den gulgröna fågeln bland lövverket.

Nog tycker man det är konstigt. Så många gånger som vi sökt denna fågel på Öland utan att få se eller höra den och sedan finns den bara en mil hemifrån!

När vi hade fått ge upp för myggplågan gick vi några hundra meter ned till dalgången där ett av Vänerns tillflöden lugnt rann fram. Här hade vi turen att få se två kungsfiskare para sig på en gren över vattnet endast ca 35 m från oss. Dags för kaffet. Det smakade verkligen gott. En sådan morgon glömmar man aldrig!

Evert Persson

Rapport från Projekt Berguv Sydväst i Skaraborgs län
verksamhetsåret 1986

I förra numret av Uven berättade jag om en ny parbildning och förhoppning om en lyckad berguvshäckning, någonstans mellan Järpås och Vara. Den andra säkert kända häckningen i Skaraborgs län i modern tid i så fall. Under våren skulle det visa sig om uvarna gått till häckning och att den även skulle bli lyckad. Antalet ungar i bolådan var vi osäkra på ända fram till den dag vi skulle ringmärka dem. För detta ändamål fick vi låna en skylift för att nå upp till bolådan. Väl uppe vid bolådan kunde vi konstatera att i ett av hörnen låg två halv vuxna ungar och tryckte.

Vi fångade in dom, tog med dom ner på marken för vägning, ringmärkning och fotografering. Det visade sig vara två honor. Ungarna sattes åter upp i lådan. Där de skulle stanna ytterligare några veckor innan de skulle flyga ut på egen hand.

Under sommaren uppehöll sig ungarna på och omkring ekonomibyggnaden på gården, men ju närmre hösten kom desto längre blev utflykterna. Den 17 oktober fick jag det tråkiga meddelandet att en av ungarna hittats död under lågledningen mellan Håkantorp och Grästorp med brännskador, vilket tyder på att den kommit i kontakt med bägge ledningarna och dödats av en kortslutning.

Efter rekordhäckningen på silon i Lidköping våren 1985 med fem ungar var förhoppningarna stora inför årets häckning. Uvparet flyttade även i år in i bolådan på "Nordmills" i början på mars.

Uäckningen förlöpte normalt och vi kunde senare konstatera att det kläckts fyra ungar. De växte snabbt och den första ungen lämnade bolådan den 23 juni och den andra och tredje ungen flög ut under samma vecka. Men den fjärde ungen ville inte flyga ut. Den satt på lådröskeln men vågade inte lämna boet. En dag var den borta när jag kom för att kontrollera. Jag letade i omgivningarna men hittade den inte. Efter kontroll i bolådan upptäckte jag att den låg död däri.

Under sommaren uppehöll sig de övriga ungarna i industriområdet öster om Lidan, där föräldrarna matade dem. Hannen kom med regelbundna matleveranser i form av stora råttor från sotpipen. Allting verkade bra.

På sensommaren hittades två av ungarna döda utan några yttre skador, endast med några veckors mellanrum. Jag skickade in fåglarna för analys, de hade legat för länge så att förruttnelsen hade gått för långt för att provtagning skulle kunna göras.

Efter det inträffade började jag misstänka att bytet som hämtades av hannen var förgiftat av råttgift. För på tippen hade under våren gjorts en bekämpning med gift för att decimera råttorna. (Man var rädd för att råttorna skulle vandra in till staden nu när inga hushållsoppor tippas på tippen sedan allt brännbart hushållsavfall bränns på värmeverket.)

Under hösten bytte vi ut bolådan för att vi vågade inte låta den utslå en häckning till på grund av ålderdomssvaghet. När vi under nermonteringen uppläckte allt det låg ytterligare en uv i bolådan förutom den tidigare uppläckta ungen, stärktes mina teorier. Det visade sig vara mamman till ungarna. Hon var född 1978 och utsläppt i Strö samma år.

Varför överlevde hanen då, när nästan hela familjen strukit med? Jag har även där en teori, OBS bara en teori. De råttor som hannen leverer till honan, som hon sedan malar ungarna med, är alltid utan huvud. Huvudet tycker hannen tydligen är en delikatess. Resten av bytet med maginnehållet där den förgiftade säden finns får honan och ungarna.

Efter vad som hänt trodde vi nog alla att hanen skulle ropa för-gäves under vintern 86-87.

Men döm om vår förvåning när han ganska snart inpå det nya året visade upp en ny hona, som han topat till sig och att de senare även gick till häckning.

I skrivande stund har vi även fått in uppgifter som tyder på att ytterligare en lyckad häckning har konstaterats i länet, som vi kanske får anledning att återkomma till.

Trots en del motgångar under uvåret 1986 så tycker jag det ser ganska ljusst ut inför framtiden.

Berguvrapporter mottages under adress:

Nils Karvik
Blåklocksvägen 1
531 57 Lidköping
0510-142 38

HUR MÅNGA PAR TORNFALEK HÄCKAR I R-LÄN ?

För att undersöka förekomsten av tornfalk närmare avser vi att inventera hela länet och övriga Sverige under 1987.

De uppgifter som behövs är:

- Häckningsuppgifter
- Observationer av enstaka exemplar, tiden 15maj - 15juli
- Platsangivelse (så noga som möjligt angiven)
- Datum

Tilläggsinformation kan vara:

- Boets placering (klipphylla, trädslag, byggnad osv)
- Biotop (hygge, ängsmark, åkermark, industrimark e dyl)

Du rapporterar till:

Åke Abrahamsson
Skyberg
Marka
521 00 Falköping
0515/ 260 42

NY FÅGELLOKAL

Nu har vi äntligen fått den lokal vi vill ha. ~~Från~~ den första maj fick vi tillträde. Vår nya besöksadress är: Skaragatan 23 (granne med DRUVAN), vi finns längst upp under taket.

Vi kommer fortsättningsvis att hålla alla våra möten där. Vi kommer också att utgå från lokalen då vi gör våra gemensamma utflykter. Vi kommer också att ha en öppethusverksamhet varje onsdag (se mera om det i höstprogrammet), tanken är att vi skall lyssna på fågel-läten och snacka fågel helt enkelt.

Alla fågelskivor, böcker och annat material som klubben äger kommer att finnas där. Vi kommer också att lägga upp någon form av låne-system.

VI EFTERLYSER EN DONATOR AV EN BÄTTRE BEGAGNAD DAMMSUGARE.

Vi måste ha en dammsugare för att hålla någolunda ordning i lokalen. Känner du till någon donator, ring till Lars Harlén tel 141 53.

Väster Götlands Tryckeri

VARFÖR EN HYRBIL HOS OSS?

Jo, vi har allt Du söker! En liten lätt och snabb bil, en större och lyxigare, minibuss, transportbil.
Välj hos oss för vi har dom!

Passat Variant, Golf, Jetta, Golf GTI, Passat, Audi 80, Audi 100, Pick-Up, LT Flak m kapell,
Caddy, LT 31, Caravelle minibuss.

AVIS

BJÖRSTIGS HYRBIL

Wennerbergsv 33 Tel 0510/224 80

OMSLAGSBILD: "Sommarylling"
AV JOHN AHLGREN.

